

BIBLIOTEKA
SHTETIT

8JH-1

N 20

NEXHAT HAKIU

Këndoj...

TIRANË, 1958

8JK-1

1420

NEXHAT HAKIU

*Pa tërësi të Partija
në udhëtimin çlirimtar,
kështu bëjnë veprimet
të tyre të gjatë.*

KËNDOJ...

BIBLIOTEKA E SHËTETIT
63864
12561

Redaktor: Mota Zaferraj

NDËRMARRJA SHËTETËRORE E BOTIMEVE
TIRANË, 1958

Shqipëri në Stabilimentin "MIRAL DURI" — Tiranë

... Po lavdija ish Partija
në kushtimin çlirimtar,
kur sulmoi vegjëlija
mbi fashizmin gjakatar.

O I HUAJ...

E pse vjen,
pse gënjen,
or i huaj?

Tokën time as ta lë, as ta huaj!

Ja, ti erdhe,
po ta dish se nuk më zverdhe
as me hekur
as me ar,
veç u skuqja nga të vdekur,
që me gjak e kanë larë
dhe me djers'e e kan' vaditur
tokën, që ti ke grabitur!

Po, do shkosh,
do çfarosh,
or i huaj!
Tokën time as ta lë, as ta huaj!

Ti s'beson
dhe kujton
se me plumba më frikson,
po s'kam frikë,
di që s'kam as çeltnik
të të shport ty armik,
pra me gur,
me pështymë
— si dikur —
në flak' e tym,
si kudo edhe në Vlorë,
do të bjenë prap' dëshmorë,
që në gojë plumbin tretin,
se krahorin kanë hekur,
brenda mbajnë: amanetin
nga të vdekur!

«TETARI I ROJËS!»

— Ndal!

«Tetar i Rojës!»

Ndal! —

Mbeti shtang i mjeri djalë!
Po me bisht të syrit pa
rojën q'ishte kapardisur
— një xhandar fashist të krisur —
edhe muret si kalë
me frangjira të puthisur! . . .

U trondit i gjori djalë,
kur ky roja i tha: «Ndal!»
Vrik tetar' i rojës doli,
ashpër foshnjes na i foli:
— Ç'farë do, morë mistrec? —

Çunit fjala zu' t'i ngecë
e nga frika qante, qante
edhe pakon fort e mbante,
e shtërngonte mu në gji:
(ca duhan e një kuti,
lotët çurk e si hinxhi)
qen' dhurat' e par' e tij
për të jatin në qeli!

— Fol shpejt! Pse qan? Hë... dë, ç'do?
Ç'ke në duar, ç'jan' këto? . . .

— Shok' i babit bleu pe mua
ca lotume, un ç'i dua,
coja babit, ele tuaj
se të tjela do t'i luaj!

— E ç'po thua, mòr mistrec,
baba s'është' këtu, po ec!
Do të shtyp makina, ik,
prapsu tutje, s'paske frikë?! . . . —

Roja portën shpejt e hapi,
del makina me shpejtsi,
vogëlushi pakon kapi
që t'ia hidhte babës-zi,
se i ngjau si i jati
një, që kryet pak e zgjati,
e iu duk sikur i qeshte
dhe me sytë diç i theshte! . . .

Shkon makina me shpejtsi,
bredh ky djali me habi
dhe xhandari u gajas,
kur e pa voglushin pas!

Ngrihet pluhuri si mjegull,
djali i gjerë nuk po sheh,
këmb' e vogël has një tjegull
e rrëzohet keq përdhe. . .

I shket pakua dhe i hapet,
me turë e bryl ka rënë,
as nuk di se ku do të kapet,
nuk ka pran' as bab' as nënë!
Qan e qan, pastaj bërtet,
kur sheh gjakun të pikojë,
shtije sytë si shigjetë:
pakon, pakon të kërkojë . . .

Kur e pa të hallakatur
dhe llokumet të spërkatur,
dhëmbjet, gjakun i haroi
dhe një «oh» në çast gufmoi,
pa iu duk sikur dëgjoi
zën' e ëmbël, zëthn' e mirë:
— Mos u vrave, bir o bir?! —

NËNË DHE BIR

Te shqiponj' e arratisur
u nis Cufi gunë-grisur,
hodhi supit një dyfek,
me një torb' e dy fishekë,
gjeti shokët partizanë
me qefinin në një sqetull,
gjeti trimat që nishan
din' e marrin dhe në vetull!

Dheun kishin për dyshek,
krahun për jastëk e shtronin,
shkrepnin pushkën shtek më shtek
se armikun po sulmonin...
Po qëllonin mbi armikun
që mburohesh me çelnikun,
mbi tradhtarin nëpër bredha,
lapurak e zemër-lik,
që i bënte plumbit dredha!

Edhe Cufi, trim mbi trima,
me fishekët në gjerdani
shkrepte tok me partizanë.
Flak' e pushkës: shkrepëtimë,
kokr' e plumbit: vetëtimë,
gryk' e pushkve: batarë
mbi armiqtë ra rrufë!

II

Cuf sokoli, trim me fletë,
fshinte plagët që kish marrë
her' me gjethe, her' me bar
dhe vërsulesh si shigjetë.
Po ja, plumbi këtë herë

afër zemrës e kish zënë,
vdekjen pran' e kishte ndjerë,
prandaj shokut i kish thënë:

— Kur fitorja të buçasë,
vallja, kënga të kërcasë,
të këndon përmbi varr
se fort malli do më marrë!
Këngën dua ta dëgjoj,
brenda varrit të gjëmojë
dhe do shihni një çudi
po s'u duka përsëri! —

Këto tha dhe u mendua,
pa u mvrëjt, diç iu kujtua:
Te kasollja nën' e mjerë,
zemër-vrer e derë-sterë,
kur një natë në një ferrë
kishte gjetur burrë-zinë,
cop' e çikë, grir' e prerë! . . .

Sjell në mëndje ulurimën,
flokët çkulur, ngashërimën,
shtatë vjetët vrer e zi, . . .
Po tani? . . . Oh, kush e di
ç'do të bëj' ajo mavri! . . .

— O Tomor, o shok-vëlla,
për nënoçen kam diçka,
vet' asaj ti do t'i thuash:
«Djalin tënd, moj, po ta duash,
mos fshih helmin në krahor,
zëji vëndin në tabor!»
Kështu thauj, o vëlla,
se mos bën ndonjë hata,
se mos qan-o me vajtëm,

siç vajtoi babën tim,
se mos pret ndonjë qefin,
një qefin të lar' e shplarë,
po me lott e syve-tharë,
se në zjarr të zembrës saj
do ta ndër' e do ta thajë,
se me fije t'flokut saj
do ta qepë dhe me vrer
ma qëndis, pa ma stolis
dhe me gjak të faqes-çjerr,
pa ma çon këtu pastaj
me pshertim' të zembrës saj! ...
Amanet Tomor-vëllaj,
mos e lër të mbajë zi
pushkën time jepja ti! ...

Këto tha dhe u lëshua,
pshteti kryet mbi një gur,
shoku pranë iu betua,
e mbuloi me flamur...

III

N'atë fshat, që qe zhuritur,
rrinte nëna qyqe-korbë,
nën' e djegur e uritur,
në kasolle me një torbë.
Atje kishte për t'i pritur
djalin, shokët partizanë,
se atje e kish nishanë
të burr-ziut, që e preu
jatagani i një beu!

Pranë pishës, e tulitur,
syrin-çark e ballin-ngritur
rrinte nëna e drobitur...

Shihte flak' e shihte tym,
jashtë ishte xëc e brymë,
shihte tymin dhe kujtonte
jetën pel e mel që hëq.
shihte flakën e shpresonte
për atë q'u doq'u poq,
se po priste, si çdo nënë,
një premtim, që i pat dhënë
bir' i vetëm, shpirt e xhan,
kur qe nisur-partizan!

IV

Shumë netë nëna kish
që po merrte një sy gjumë,
po ç'kish sonde syrin-pishë
që mendonte kaqë shumë?

— Mjera unë, nëna tha,
ç'ka kjo lemza që s'm'u nda?
Ç'paska syri, që m'u drodh,
gjoksi, që si lëmsh m'u mblodh?
Më kujton, si duket, djali
më çon lajm andej nga mali! . . . —

Nëna fjalën shpejt e preu
se ca këmbë sikur ndjeu,
vrik u ngrit e spatën mori,
jashtë përgjoi në rrëpitë . . .
— Hallë Zeno, jam Tomori! —
dolli zëri n'errësirë.

Ish Tomori, shok i djalit,
shok i lojës, shok i malit;
qe shegerthi i mullirit
që të zezën e ullirit
kishte hehur mot pas moti
nga qahjai, nga i zoti!